

Pionier van jachtbouw snijpakketten

Skipshelling I. Blom gaat verhuizen

Door Hannes van de Stadt

De 'Skipshelling I. Blom' vertrekt na dertien jaar onderhandelen uit het centrum van Hindeloopen naar een modern bedrijventerrein aan open vaarwater net buiten het oude Friese stadje.

Iege Blom (1915-1995), 'Opa Blom', begint in 1957 de Skipshelling in Hindeloopen. Hij is van huis uit een IJsselmeervisser die in zijn vrije tijd met zijn kennis van scheepstypen, scheepsmodellen bouwt voor onder andere het Zuiderzeemuseum. Als hij de werf aan de Nieuwe Weide in het centrum van Hindeloopen van Douwe Wybrands, een bekende bouwer van Wieringeraken, kan overnemen, gaat Iege 'echte' schepen bouwen.

De twee zonen van Iege, Jaap en Dirk,

nemen in 1980 de werf over. Inmiddels is de derde generatie Blom, Iege, Eppie en jonge Jaap, het bedrijf aan het overnemen. In het bedrijf werken bijna alleen maar familieleden, dat geeft iets meer flexibiliteit in deze roerige tijden. De zoon van Dirk sr., Dirk Blom jr., heeft in Workum zijn eigen verkoopbedrijf 'Blom Lemsteraken' opgebouwd.

Vertrek onvermijdelijk

Sinds mensenheugenis is de scheepswerf in het midden van het kleine stadje gevestigd. Inmiddels is de werf nog meer ingebouwd door een hele nieuwe wijk achter de werf. In de jaren 90 van de vorige eeuw wordt het duidelijk dat de 'Skipshelling' uit het centrum van Hindeloopen moet vertrekken. Los van mogelijke geluids- en overlast voor bewoners, wordt de nieuwe

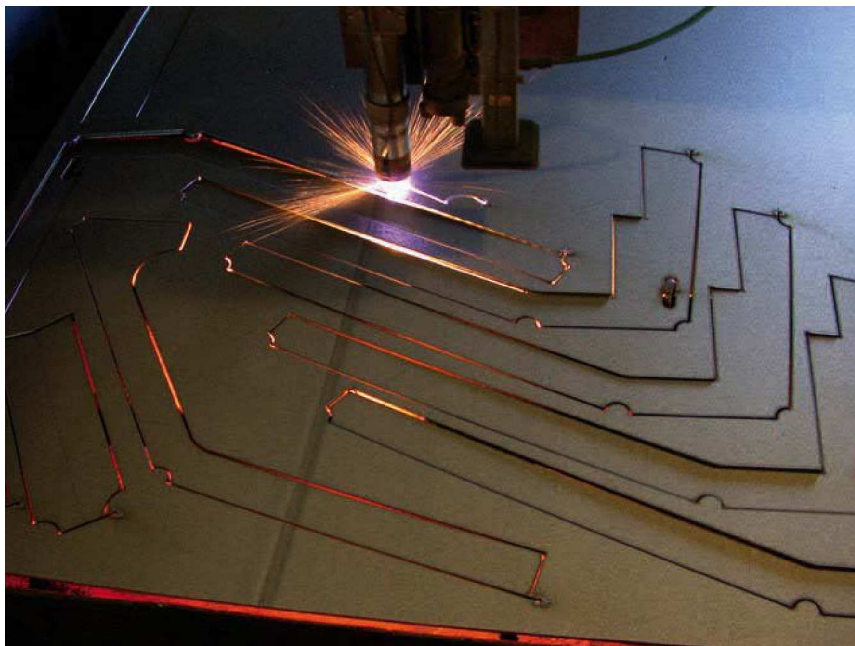
wijk ontsloten door een vaste brug over de toegangstocht waarover de schepen van en naar de werf varen. Bij de 500 meter verder gelegen brug moeten de schepen in en uit het water getakeld worden vanaf een botenkar, die de schepen over de weg van en naar de werf transporteert.

Dirk Blom sr. weet het nog precies, op 1 oktober 1998 zijn de eerste gesprekken met de gemeente begonnen. Dertien jaar later en meer dan 35.000 euro aan procedurerekosten verder is, op 7 oktober 2011 het bestemmingsplan voor de nieuwe vestiging goedgekeurd. 'Er moest het nodige afgezegd worden, tenslotte praten we over een milieucategorie 4'.

Eindelijk kunnen de Blommetjes gaan bouwen op een terrein van ongeveer 7.000 vierkante meter dat nog ontwikkeld moet worden, net buiten de bebouwde kom van

Deze ingewikkelde logistiek is straks verleden tijd. Door de vaste brug moeten de boten op een kar worden getakeld, over de weg vervoerd, en met een kraan weer in het water worden gezet. Op de achtergrond de nieuwbouwwijk.

Hindeloopen. Het nieuwe terrein ligt in het Friesemerenplan, wat onder meer inhoudt dat de bruggen in het gebied verhoogd zijn, van 2,12 meter naar 3 meter. Dat geeft de werf meer armslag en de gelegenheid om schepen weer terug te laten komen voor reparaties en refit. Het is opmerkelijk dat in het kleine stadje Hindeloopen met slechts 850 inwoners, zoveel grote, gerenommeerde maritieme bedrijven zijn gevestigd, zoals Aluboot en de grote jachthaven van Hindeloopen.

De Blomaak

'Skipshelling I. Blom' repareert in de begintijd houten vissersschepen en bouwt nieuwe stalen vissersboten en zeeschouwen en verbouwde skûtsjes. Vanaf 1967 worden er voornamelijk de vermaarde Blomaken gebouwd, maar ook tjotter en viskotters. Een kenner herkent direct de mooie zeeg van een Blomaak. Dirk Blom sr. ziet met één oogopslag of een aak een originele Blomaak is of niet.

Skipshelling is eigenlijk in twee bedrijven te splitsen, de werf en het snijbedrijf. Als zoon Dirk, nu Dirk senior en zoon Jaap bij vader Iege op de werf gaat werken, vraagt Dirk sr. zich al snel af of het arbeidsintensieve werk van spanten uitslaan op de spanten vloer, platen knippen en buigen niet anders kan. We praten over begin jaren tachtig van de vorige eeuw, de tijd van de voorzichtig opkomende automatisering. Dirk verdiept zich in de deze nieuwe tak van sport en ontdekt al snel tekenmogelijkheden op de computer. Hij komt via Amerika in contact met 'Robocad', een

voorloper van het huidige Autocad en met Prolines, een 3D ontwerpprogramma.

Software van Dassault

Dirk Blom sr. ontmoet een jonge Delftse ingenieur die software ontwikkelt voor uitslaan van ronde schepen, het nesten van platen en het genereren van snijcodes. Dit wordt MasterShip Software, gebaseerd op AutoCad. Het nadeel hiervan vindt Dirk Blom dat de ontwerpsoftware ontworpen op een systeem dat Autocad als basis heeft, dat als Autocad zijn software verandert, er fouten in de onderliggende software kunnen ontstaan. Hij stapt daarom over naar de parametrisch ontwerpomgeving van Catia, een software product van de vliegtuigbouwer Dassault. De Blommen vinden het nu één van de beste programma's. Het mag beschouwd worden als concurrent van Siemens NX, een programma dat door verschillende megajachtbouwers gebruikt wordt, onder andere de Koninklijke De Vries. Overigens werkt jonge Jaap ook wel met deze software.

Skipshelling is begonnen met SAF snijmachines, die heten nu Air Liquide. Voor snijmachines is belangrijk dat zij heel stevig en sterk zijn. Dirk Blom ontwikkelt de digitale tekeningen en koopt de CNC software en de snijmachine voor eigen gebruik, om het arbeidsintensieve teken- en snijwerk voor de werf te automatiseren. Dirk Blom is in 1990 een pionier op dit gebied. Eenmaal aan de slag met de snijpakketten blijft 'dit modernisme' niet onopgemerkt bij de collegabouwers en al spoedig maakt de firma Blom snijpakketten voor verschillende andere jachtwerfen. Dit in samen-

werking met een 'Haarlemse' jachtbouw HTS'er uit de Friese Zuidwesthoek. Later ontstaan natuurlijk meer snijbedrijven voor de jachtbouw.

Plan bijgesteld

Het oorspronkelijke plan om het snijbedrijf in de nieuwe vestiging in een geheel eigen, vrijstaande loods onder te brengen is vanwege de algemene economische omstandigheden van de baan. Beide onderdelen van het bedrijf komen in één loods, met dien verstande dat deze groter wordt. Op de oude werf komt het voor dat de aangeleverde staalplaten in de weg liggen en verplaatst worden om aan een casco verder te kunnen werken. Daarna moeten ze weer terug gelegd worden. Allemaal dubbel werk. Dat is op de nieuwe locatie verleden tijd.

Skipshelling Blom is gespecialiseerd in de bouw van stalen casco's van Lemsteraken naar eigen ontwerp, de bekende Blomaken en ontwerpen van derden. Inmiddels zijn er 156 gebouwd, van kajuitaak tot visserman, van toeraak tot gerenommeerde wedstrijd- daak. De familie Blom heeft niet alleen naam gemaakt met de digitale ontwikkeling van de werf. Ook ontwikkelen zij fysieke 'hardware' om de cascobouw te vereenvoudigen, te versnellen en veiliger te maken, zoals een eigen ontworpen systeem voor het draaien van in aanbouw zijnde casco's. Een ander onderdeel is het vormbedrijf. Vormers kunnen staalplaten met behulp van mallen al de goede vorm geven, denk aan bijvoorbeeld waaierstevens, huidgangen en berghouten.

Deze nieuwbouw vergt een behoorlijke investering. "Is het niet lastig om de bank mee te krijgen voor zo'n stevige investering in deze tijd?", is de vraag.

"Welnee, de bank ontvangt ons met open armen voor dit project. Ze hebben ons graag als klant. Weet je, we hebben bijna 50 jaar kunnen sparen, als het er op aan gekomen was, hadden we de bank helemaal niet nodig gehad. Maar samen met de bank is het beter."

www.blomaak.nl

